

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Allocutiones Sacræ, Svper Evangelia Dominicarvm totius anni

Jahoda, Johann

Pragæ, [ca. 1659]

Dominica XII. post Pentec: Peccata, eorumq[ue] occasiones peßimi animæ
latrones.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51496](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51496)

DOMINICA XII. POST PENTECOSTEN.

Peccata, eorumque occasiones pessimi
animæ Latrones.*Incidit in latrones.* Luc: 10.

Uoties accuratâ mentis
indagine ævi nostri fa-
ciem pertracto, toties mi-
hi ferreum illud à Poëta
descriptum seculum intueri videor.

Quippe

Ovid. 1.
Metam.

*Vivitur ex rapto: non hospes ab ho-
spite tutus,*

*Non socer à genero; fratrum quoque
gratia rara est.*

ubique cædes, ubique rapinæ, ubique
latrocinia grassantur: nemo vitæ suæ
fatis securus est. Non opus hodie de-
scendere in Jericho, nam & Pragæ fa-
cile quis reperiet *Adomim*, id est locum
sanguinum. *Adomim*, (inquit Hiero-
nymus) locus erat inter Jericho & Je-
rusalem; quod interpretatur, *locus san-
guinum*, quia multus in eo sanguis cre-
bris latronum fundebatur incuribus.
Transit locum hunc hodiernus homo
Judæus, & ecce ab irruente prædonum
manu incautus invaditur, rebus omni-
bus spoliatur, vestibus exiit: insu-
per verberibus afficitur, inflicis plagis
fauciatur, totus in suo natans sanguine
semivivus relinquitur. O miseran-
dum spectaculum! Sed enim ea est ho-
minum dementia, ut spectaculis hu-
juscemodi minimè moti, sese caputque
suum, nihilominus periculis obijciant,

ultrò loca latronibus infesta adeant,
& exiguæ voluptatis causâ ultrò in Je-
richo descendant. Quorum hodie
dementia breviter perstringam, ubi
ostendero occasiones peccandi esse pe-
riculosissimas latronum speluncas.

*Homo quidam descendebat in Hieri-
cho, & incidit in latrones.*

Hiericho famosa quondam Palæstina
civitas passim apud Interpretes pro ge-
nuino Mundi typo usurpatur. Nam
primò si etymon ejus quæramus *lunam*
inconstantia & stultitia hieroglyphi-
con significat. Et Mundo quid stultius?
quid mutabilius? in quo Sapientis te-
stimonio *stultorum infinitus est numerus.*

2. Hiericho nunquam non superis in-
visa, quin & anathemate à Deo per-
cussa legitur: & quid tam Deo exe-
crabile ac Mundus, de quo ipse Chri-
stus testimonium perhibet, *quod opera
ejus mala sunt?*

3. Hiericho ex-
teriori specie locus amænissimus altér-
que Paradÿsus poterat videri; interim,
ut paulò antè ex Hieronymo dixi, spe-
luncis latronum plenus, prædisque ac
cædibus infamis: & Mundo quid ap-
parere potest deliciosus, sed quem la-
queis ac insidijs intus plenum altiori
visione perspexit magnus Eremitarum
Pater Antonius. Per latrones intelli-

guat

gunt nonnulli peccandi occasiones, quas tamen rectius Sebastianus Barradas vocat latronum speluncas. Sunt, inquit, huiusmodi latronum spelunca peccandi occasiones, quibus abundat Mundus; in occasionibus enim abditi veluti delitescunt, si ad illas accedas, diripiuntur. Speluncas has arborum, florumque & herbarum viridantium, amœnitate contegunt, ut alliciant; sed sub his floribus, sub hac ramosorum herbarumque viriditate Tartareus Cacus

Psal. 9. 8. sedet in insidijs in occultis, ut interficiat innocentem, & insidiatur in abscondito quasi leo in spelunca sua expectans quem devoret. Sic, ut legere est in apologis, leo quidam senio confectus, cum sibi cibum ultra venari nequiret, in antrum se recepit, ibique morbum simulans decubuit. Cumque ad eum animantes officij gratia viserent, unguibus correptas dilaniabat, ac vorabat. Quare cautior reliquis vulpes specum ingredi noluit, causamque à leone rogata, candidè respondit.

-- quia me vestigia terrent.

Omnia se adversum spectantia, nulla retrorsum.

Eph. 5. 15. Vulpes nos esse cupit Apostolus, dum monet: videte, quomodo caute ambuletis, non quasi insipientes, sed ut sapientes. Quod nonnemo clariùs ita explicat: attende o homo, quid agas, cecaq; mente non ambules. Perpende mortalium miserrime, qualiter festines ad lusoriam tabernam, tu quoque ad amasia contubernium, tu quoque ad tuas propeves insipientias; etenim quasi stulti, quasi insipientes prope-ratis. Nonne ut insipiens ad Dalilam

properabat Samson, à qua Philistæis proditus est, oculisque captus, ut dupliciter cæcus fieret?

*Non potuit lenam, potuit superare
leanam.*

*Quem fera non potuit vincere,
vicit hera.*

Samsoni quàm plurimos similes hactenus audivimus, qui dum lenas sectabantur, in leænas ac lanienas & ipsi incidunt. De crudeli illa Elisabetha Angliæ Jezabele traditur, solitam fuisse, cum supra modum lasciviâ laboraret, omnes lenones suos neci tradere. In urbe celebri non multis abhinc annis scortum fuit, quod qui invisebant, plerique mortis erant filij. Vir quidam illustris Pedemontanus cum adulterum domi suæ deprehendisset, sine mora eodem in cubiculo, infida conjugis carnificis vices agere compulsâ, suspendi imperavit. In aula Philippi II. Hispaniarum Monarchæ aulicus agebat Alvarus Athaides ex familia Manilla, qui sub noctem ad gynecæum puellæ turpiter amatae gratiâ itabat. Corruptus hac de re sapius à Rege, non paruit. Ergo uni Palatinorum negotium datur, ganeonem, si ad id loci referet, confodiendi. Erat hic forte fortuna optimus Alvari amicus, qui mandatum agrè accipiens, neque tamen detrectare, aut secretum Regis evulgare ausus, ut amico quàm optimo posset modo consuleret, domum suam invitat, cœnam opiparam instruit, variè distrahit, & ad multam noctem detinet. Sed lascivus amor potentiùs hominem urgebat, quàm ut teneri posset.

Egre

Prov. 7. Egreditur itaque, & festino pede, quò
aliàs solebat; rapitur, *veluti si avis festi-*
ner ad laqueum, & nescit, quòd de pericu-
lo anime illius agitur; è quo tamen ut
illum eriperet Socius, subornat non-
nullos, qui larvâs imitati saltem terro-
ribus miserum à proposito dimove-
rent. Albi ad hunc actum sacci indu-
untur, qualibus ad nos ipsos flagris pi-
andos indui solemus. Itaque primus,
qui illi sic personatus in angiportu oc-
currit, ferali voce intonat: *orate pro a-*
nima Alvari. Is ubi densas inter tene-
bras albicans conspexit monstrum; si-
mulque tam insolito sonore percepto,
consternatus quidem est in tantum, ut
etiam ad aliquot passus retro ageretur;
sed mox amore animos dante sibi red-
ditus coeptum iter prosequitur. Post
paulò simile priori spectrum in oculos
euntis incurrit, similis clamor in aures
allabatur, æquè irritò eventu. Tan-
dem cum neque tertio monitori obau-
dire vellet, ad ipsa gynecei limina mi-
seri latus occulta haurit sicca.

Virgil. 9.
Ancid.

- - & candida pectora rumpit.
Voluitur Athaides letho, pulchrosq;
per artus
It cruor, inq; humeros cervix collapsa
recumbit.

August.

Prov. 6. 26.

Quò anima abierit, quisque judicet.
O infelix Alvarè (cum Hipponensi Do-
ctore te alloquor) ò si hoc attentè con-
siderâsses, quòd tibi Spiritus Sanctus per
amicos tuos suggererat, quid sit, quòd
tanto exponas periculo non solum salutem
tuam, bonam tuam, honorem tuum, vitam tu-
am, sed & ipsam animam tuam! Scortis
pretium Sapientis testimonio vix est. u-

nus panis; mulier autem viri pretiosam
animam capit. hoc est, "scortum vilis-
simum capit rem pretiosissimam, putà
animam viri, tum quia eam dementat,
tum quia eam gehennæ ream facit."
Sunt latrones plerumque homines vi-
lissimi, turpissimi, & è vulgi fæce, qua-
lem non multis abhinc annis spectavi-
mus Præge Haban dictū, Πολυδάκτυλον
in quem noster Poëta ita ludit:

Sex digitos manibus, pedibusq;, Haba-
ne, ferebas;
Hinc fures inter gloria prima tibi
est.

„ Cornel.
„ Lap.

P. Balbinus
Ex a. Me-
lis. Cenat.
5.

Qualem nuper supplicio affecit Wra-
tislavia Melthiorem Hedshoff/ qui du-
centos quinquaginta & unum homi-
nes interfecit, uti ex ipsius diario typis
vulgato supputatum est. Et quid la-
scivis cogitationibus vilibus, turpius, &
abjectius, utpote quæ circa objectum
tam sordidum versantur, ab eoque spe-
cificentur? Nihilominus tamen una-
talis cogitatio, & quodeunque aliud le-
thale peccatum, crudele in animam la-
trocinium exercet, dum eam omnibus
ornamentis & donis cœlestibus spoli-
at, omnibus meritis ipsoque jure ad æ-
ternam gloriam privat, nudamque om-
nino relinquit; ut proinde id metu-
ens Bernardus, si quando obscæna in-
corde suo deprehendit phantasmata,
elata voce auxilium poscens clamare
solebat: *latrones, latrones.* Primus
homo aurem hie mihi ante alios velli-
cat. Erat ille, dum manebat innocens,
pulcherrimus, gloriosissimus, ditissi-
mus: at quàm primùm in gratiam u-
xoris peccavit, continuo cognovit se-
esse.

esse nudum, seque ipsum erubescens latebras quasivit, è quibus à Deo ita evocatur: *Adam ubi es?* in alio loco te reliqui, in alio te invenio: gloria te vestiveram, gloriose coram me incedebas, nunc nudum te video, & latebras quarentem; unde hoc tibi accidit? Quis in tantam te induxit vicissitudinem? quis latro te omnibus tuis dotibus spolians in tantam inopiam redegit? ubi nuditatis sensus, ubi confusio hæc tibi contigit? cur fugis? cur erubescis? cur lates? cur paves? num astat, qui te accuset? num premuat testes? unde tanta formido? ubi jam sunt illa tam magnifica serpentis promissa? ubi est prima illa tua mentis tranquillitas? ubi securitas animi? ubi pax & fiducia conscientie? ubi omnis illa tantorum bonorum possessio, majorumque omnium vacuitas? quò te duxerunt peccata tua, ut fugias Deum tuum, quem antè querebas? *Adam ubi es?*

Et ut in simili rem magis declaremus, fingite animo speciosissimam quampiam Reginam in vestitu deaurato, circumdatam varietate; cui è fronte, ex auribus prægrandes pendeant gemmæ, cujus collum inæstimabilis pretij monile ambiat, cujus pectus carbunculi lambant, cui torques ex humeris fluant, cujus manus armillæ spectati nitoris cingant, cujus digitos præstantissimi annuli, & lapides coronent: fingite præterea sic ornatâ & vestitam à scura aliquo invadi, omnibus despoliari, & exui, spoliatamque fuligine denigrari; nonne cum primis lugubre, ac tragicum spectaculum concipitis? Talis est status animæ peccantis: quæ

prius gratiâ habituali tanquam aurata veste induta, habitibus supernaturalibus virtutum veluti monilibus ornata incedebat, post peccatum turpissimo Cacodæmoni similis ambulat, ut ipsemet D E V S Pater S. Catharinæ Senensi in quodam colloquio revelavit, peccantem appellans *Dæmonem incarnatum*.

Latrones postquam homines spoliaverunt, crudeliter in eos sæviunt. Procustes latro famosissimus, quos capiebat, in lecto curto locabat, tantumque decurtabat ac detruncabat, quantum inde prominere. Scyron transeuntes ex altissima petra præcipites agebat. Scinis arboribus alligatos in frustra discerpebat. Similiter peccatum, ubi animam omnibus despoliavit, mirum quantum lancinat; nam teste Adamantio: *anima quoties peccat toties vulneratur. O si possemus per unum quodq; peccatum videre, quomodo homo noster interior assidue vulneratur!* Et Theodoretus ait: *quæ nullus unquam hostis & latro in nos patravit, quod nullus unquam injustus Index vel Tyrannus in nos supplicium statuit, hoc nobis inferunt peccata.* Quod porrò & quale illud supplicium? Synderesis, sive remorsus conscientie. Est hoc tam grande tormentum, ut D. Augustinus dicat, non esse excogitabile majus, & Bernardus cum tormentis inferni æquat, dum ait: *infernus quidam rea conscientia.* Quid enim? An non infernum habuit Cain, dum à commisso fratricidio toto corpore tremens ac profugus huc illuc oberrabat; & ad plagam orientalem Eden, hoc est interprete Hieronymo, ad terram instabi-

N. a. lem.

Cornel. à
lap. hoc
loco.

Ambr. l. de
Parad. c.
14.

Dialog. c.
32.

Orig. h. 8.
in Num.

Theodoret.

Aug. in Ps.
45.
Bern. ser. 4.
de Assump.
Gen. 4. 16.

lem & fluctuantem recedebat? Rabinini opinantur, quacunque ibat, grandem ei molossum adhæsisse, qui eum latratu suo continuè infestaret, ac infandum scelus proderet.

Procop. hoc loco.

Procopius verò docet, si terram aspiceret, serpentes, leones, urfos, tauros, & id genus animalia in se dentibus, cornibus, unguis armata existimasse; si in coelum oculos attolleret, ibi fulgura & fulmina sibi parata, ibi Angelos flammæ in se gladium vibrantes conspexisse.

Psalms. 37.

An non infernum habuit David, cum post adulterium ita cruciabatur, ut præ dolore rugiret: rugiebam, inquit, à gemitu cordis mei. Quid ita? quia non est sanitas in carne mea, non est pax ossibus meis à facie peccatorum meorum. Putruerunt & corrupta sunt cicatrices meae, à facie insipientis mei. Miser factus sum. An non infernum jam tum inter epulas habebat Dives epulo,

Chryf. Cóc. i. de Lazar.

de quo ita Chryostomus: explica mihi istius conscientiam, & videbis intus gravem peccatorum tumultum, jugem metum, tempestatem, turbationem. Videbis velut in curia montem ad thronum conscientia conscendisse regalem, & tanquam iudicem sedentem, & cogitationes loco carnificum adhibentem, in equuleo suspendentem, lateraq; conscientia radentem unguis. An non infernum habuit Judas proditor, qui cum non posset ferre conscientia dolorem, adaptato sibi laqueo, vitam finivit, ut ait idem Chryostomus.

Chryf. in Ps. 7.

An non infernum habuit Flaccus Præses apud Philonem, qui dum in insula Andro ob sua scelera exulabat, adeo trepidabat, ut non aliter, quam insanus profugeret, ac ultrò curoq; discurreret, manus

Philo in Flaccum.

complodens, femora percutiens, humi se affligens, & clamitans: interemi quosdam, interiment me alij; me conivente quidam lapidibus sunt obruti, quidam vivi combusti, quidam raptati per medium forum, horum facinorum poena me manent, & dira jam stant, tanquam in carceribus, ut obice rupto properent in meam perniciem; imò jam in horas præmorior, multas mortes sustinens ante illam ultimam. Calissij in Polonia (quod referunt annuæ Societatis illius Provinciæ) adolescens in summa vitæ licentia ac lascivia vivebat, cum tandem & ipse conscientia suæ flagella sensit, & quidem tanta, ut nec somnum noctu capere, nec interdium quiescere posset, atque spectris insuper perterreri se sentiret, putaretque jam jam se ad inferos rapiendum. Nempe, (uti rursus patheticè Præsul Antiochenus) peccator habens acrem illum accusatorem, conscientiam, nunquam sic in solitudine versatur, quin suspiciones timeat, umbras tremiscat, & eos, qui conscij sunt, & non sunt. Perpetua in animo ejus tempestas est, & reciprocantes ac contrarij fluctus. Insuper noq; somnus ei svaavis, sed terrore & formidine plenus, neq; cibus voluptatem præbet, neq; amicorum colloquia talem refocillare, vel liberare ab urgente anxietate possunt: sed quasi carnificem circumgestat se lancinantem, & flagellantem continuè: ita post absurdum facinus obambulat, nullo conscio, sustinens intolerabiles poenas.

Veritati huic suffragantur & Ethnici: Seneca Philosophus ait: prima & maxima poena peccantium est, peccasse.

Marcus Tullius Cicero: suum quemq; scelus

A. 160.

Chryso. h. 20.

Sene. ep. 97 ad Lucil.

Cic. pro Raf. Scelus

scelus agit; sue mala cogitationes con-
scientiaq; animi terrent. Satyricus:

Inven. Sat.
13.

- - quos diri conscia facti
Mens habet attonitos, & surdo ver-
bere cadit,
Occultum quatiente animo tortore
flagellum.

Nec aliud sub fabula Tityj mysterium
involvit Virgilius, cui,

Virgil. 6.
En.

- - rostro immanis vultur obunco
Immortale jecur tundit, fecundaq;
pœnis
Viscera, rimaturq; epulis, habitatq;
sub alto

Pectore; nec fibris requies datur ulla
renatis.

Cum igitur tanta sit peccatorum cru-
delitas, tanta tyrannis, quis vestram
AA. ad eorum speluncas deinceps au-
sit & velit accedere? quis in peccandi
occasiones temerè sese conijcere? quis
prava sodalitia frequentare, famosas
domos adire, mulierum consortia a-
damare? Hoc hoc est directè plagas
& necem quærere; nam si ullibi, hic
verificatur illud: *qui amat periculum, Eccl' 3,*
in illo peribit; & Theodoretote teste, qui-
cunque à sublimibus cogitationibus de-
ciderit, (decidit autem, qui tur-
pia cogitat) *insidet in*
latronis,

